

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2026/22/1293

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], gericht tegen de beslissing van de examencommissie van de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen (hierna: verweerster), om het schriftelijk document en de daarop gebaseerde poster voor het vak Bewegen, Gezondheid en Sportstimulering ongeldig te verklaren wegens fraude in de vorm van ongeoorloofd gebruik van generatieve AI.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 14 augustus 2025 bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: College) beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster, bekend gemaakt op 4 juli 2025. Op 27 augustus 2025 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Op 10 september 2025 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen appellant en verweerster. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Verweerster heeft op 18 september 2025 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 28 januari 2026. Appellant was online aanwezig bij de zitting. Namens verweerster zijn drs. Theo de Haan en Rosalie Mooijaart verschenen. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant volgt de bacheloropleiding Bewegingswetenschappen. Voor het vak Bewegen, Gezondheid en Sportstimulering dienen studenten een gezamenlijke schrijfofdracht en op basis van die schrijfofdracht een poster te maken. De toetsing van het vak betreft een groepsopdracht die voor 30% meetelt voor het eindcijfer en bestaat uit de volgende onderdelen: Schriftelijk document (60%) en Posterpresentatie (40%). De schrijfofdracht wordt uitgevoerd in subgroepen van drie studenten. Alle studenten zijn verantwoordelijk voor de hele opdracht. Bij de posterpresentatie moet tijdens de discussie iedereen van de groep een vraag kunnen beantwoorden.

Namens de examinerator, dr. A. Ledebt, is op 4 juni 2025 melding bij de Examencommissie gedaan van een vermoeden van fraude. Dit omdat delen van de inhoud van een artikel niet overeenkomen met wat de studenten in hun schrijfofdracht hebben uitgewerkt.

Op grond van de vaststelling van fraude door verweerster, is in de beslissing van 4 juli 2025 aan appellant de volgende maatregel opgelegd:

- Het schriftelijk document en de daarop gebaseerde poster worden ongeldig verklaard (het cijfer '0' wordt toegekend aan de eerste gelegenheid van het schriftelijk document en de poster van het vak Bewegen, Gezondheid en Sportstimulering (B_BWGZ) in het huidige collegejaar);
- Appellant wordt uitgesloten van deelname aan de tweede gelegenheid van het schriftelijk document en de poster van het vak Bewegen, Gezondheid en Sportstimulering (B_BWGZ) in het studiejaar 2024-2025.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellant

Appellant kan zich niet verenigen met de beslissing, omdat de fraude geheel buiten zijn schuld heeft plaatsgevonden. Hij voert aan dat hij was ingedeeld in een groep met twee andere studenten die hij vooraf niet kende en die hem niet door eigen keuze waren toegewezen. De opdracht bestond uit het maken van een poster en een werkstuk. Omdat de twee medestudenten elkaar al langer kenden, is in onderling overleg besloten de taken te verdelen: appellant zou zelfstandig de poster opstellen, terwijl de twee andere studenten gezamenlijk het werkstuk zouden schrijven.

Volgens appellant kan hem niet worden verweten dat hij de onderdelen die door zijn groepsleden zijn aangeleverd, had moeten controleren op fraude. Hij acht dit onrealistisch en praktisch onuitvoerbaar, omdat hij niet weet waarop hij in dat kader zou moeten letten. Indien van studenten wordt verwacht dat zij bij iedere groepsopdracht het werk van de andere groepsleden op mogelijke fraude controleren, zou dit volgens appellant een onredelijke verplichting opleggen. Appellant stelt dat hij zich van geen kwaad bewust was en dat hij niet wist dat zijn medestudenten fraude hadden gepleegd. Hij heeft de schriftelijke opdracht gelezen en had daar verder geen aanmerkingen op. Voor de poster heeft hij zich gebaseerd op wat zijn medestudenten hem daarover hebben verteld. De verwijzing naar de algemene regel dat studenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor groepswork is volgens appellant onvoldoende als motivering voor de vaststelling van fraude.

Daarnaast wijst appellant erop dat beide medestudenten herhaaldelijk, zowel schriftelijk als mondeling tegenover verweerster, hebben verklaard dat hij geen enkele betrokkenheid had bij het werkstuk en dat hij geen aandeel heeft gehad in de fraude. Dat zijn naam onder het werkstuk staat, verklaart appellant vanuit het feit dat het een gezamenlijke groepsopdracht betrof, ondanks dat de taken intern waren verdeeld, maar dat hij niet zelf zijn naam onder het werk heeft gezet. Hij erkent dat de gemaakte taakverdeling achteraf gezien wellicht niet verstandig was, maar benadrukt dat dit op dat moment een bewuste keuze is geweest en dat hij zijn deel van de opdracht correct heeft uitgevoerd. Voor de poster heeft hij een mooi cijfer ontvangen, en ook het tentamen van het vak heeft hij met goed gevolg afgerond. Uiteindelijk is het resultaat voor de poster ook ongeldig verklaard door de vaststelling van de fraude.

Appellant geeft verder aan dat het voor hem extra pijnlijk is dat hij opnieuw van fraude wordt beticht, omdat hij eerder al een maatregel wegens fraude opgelegd heeft gekregen. In die eerdere situatie had hij volgens hem een fout gemaakt door twee bronnen door elkaar te halen. Hoewel hij destijds niet in het gelijk is gesteld, is appellant nog steeds van mening dat dit oordeel onterecht was. Juist daarom zou hij volgens eigen zeggen nooit opnieuw een situatie laten ontstaan waarin hij zich aan fraude zou blootstellen, omdat hij zijn studie op een correcte wijze wil afronden.

Door de maatregel wordt appellant zwaarder getroffen dan zijn medestudenten, omdat hij eerder een maatregel opgelegd heeft gekregen. Zijn medestudenten zijn niet uitgesloten van de herkansing en hebben het vak alsnog kunnen afronden. Als appellant het vak volledig over moet doen, dan moet hij ook het tentamen opnieuw doen. Hij zou graag zien dat het cijfer voor het tentamen mag blijven staan.

Standpunt van verweerster

Verweerster blijft bij haar beslissing dat appellant fraude heeft gepleegd en stelt dat de opgelegde maatregel terecht is. De constatering van fraude ziet op de schriftelijke opdracht en niet direct op de poster, maar omdat de poster is gebaseerd op de schriftelijke opdracht werkt de fraude daarin wel door. Volgens verweerster heeft appellant een tekst ingeleverd die deels is gegenereerd met behulp van generatieve AI, of – als de verklaring van studenten wordt gevolgd – appellant heeft werk ingeleverd waaraan hij geen bijdrage heeft geleverd. In beide gevallen is volgens verweerster sprake van fraude omdat het niet mogelijk is om een betrouwbaar oordeel te geven over de kennis, het inzicht of de vaardigheden van appellant. Conform artikel 19, lid 2 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie FGB 2024-2025 (R&R) worden alle handelingen die een dergelijk oordeel onmogelijk maken, aangemerkt als fraude.

De melding van de examinerator op 4 juni 2025 betrof inhoudelijke onjuistheden in de schriftelijke opdracht, waarbij informatie werd gepresenteerd die niet uit de opgegeven bronnen kan volgen. Verweerster stelt dat de studenten wisselend hebben verklaard over wie welke onderdelen heeft geschreven en konden niet aantonen dat zij de gebruikte artikelen daadwerkelijk hadden gelezen. De evaluaties in de literatuurverantwoording waren uitzonderlijk gedetailleerd, terwijl de studenten bij het hoorgesprek met verweerster geen plausibele verklaring konden geven voor de herkomst hiervan.

Hoewel de studenten hebben verklaard dat appellant uitsluitend de poster heeft gemaakt en niet aan het schriftelijke document heeft gewerkt, blijft gelden dat alle studenten volgens de studiehandleiding verantwoordelijk zijn voor de volledige opdracht. Dit geldt temeer omdat ieder groepslid tijdens de posterpresentatie vragen over alle onderdelen moet kunnen beantwoorden. Appellant heeft erkend dat hij de artikelen niet heeft gelezen en dat hij de inhoud van het schriftelijke document niet heeft gecontroleerd, hoewel de poster die hij vervaardigde rechtstreeks op dat document en de besproken literatuur was gebaseerd. Als hij de artikelen had gelezen, had hij kunnen constateren dat onder meer het door de groep aangehaalde artikel geen experimentele studie betrof. Door het nalaten zich te vergewissen van de juistheid van het onder zijn naam ingediende werk heeft appellant bijgedragen aan een situatie waarin een correct oordeel over zijn kennis en vaardigheden niet mogelijk was. Taakverdeling binnen de groep doet aan deze collectieve verantwoordelijkheid niet af. Het inleveren van werk, als zijnde eigen werk dat geen eigen werk is, valt ook onder fraude volgens artikel 19 lid 2 onder h R&R, aldus verweerster.

Verweerster merkt op dat appellant eerder in studiejaar 2024–2025 een fraudemaatregel opgelegd heeft gekregen. Gelet op deze recidive acht verweerster de opgelegde maatregel passend en evenredig. Verweerster wijst er tevens op dat appellant het cijfer voor het tentamen kan meenemen naar het volgende studiejaar.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen.

Het is ingevolge artikel 7.12b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) aan verweerster om onderzoek te doen naar aanleiding van een melding van een vermoeden van fraude bij toetsing. Ingevolge artikel 7.12b lid 3 van de WHW heeft verweerster daartoe een regeling vastgesteld, te weten de R&R.

Het gaat in dit beroep om de vaststelling van fraude in de schrijfofdracht van het vak Bewegen, Gezondheid en Sportstimulering. Verweerster heeft bepaald dat er sprake is van fraude, omdat in het groepswork (de schriftelijke opdracht) gebruik is gemaakt van een niet toegestaan AI-hulpmiddel, dan wel dat appellant zijn naam heeft gezet onder work waaraan hij geen bijdrage heeft geleverd.

Het College stelt voorop dat fraude alleen kan worden vastgesteld als deze buiten redelijke twijfel komt vast te staan. In geval van twijfel moet verweerster aan de betrokken student het voordeel van de twijfel gunnen. Op basis van de beschikbare stukken en de tijdens de procedure gegeven toelichtingen is van fraude buiten redelijke twijfel naar het oordeel van het College geen sprake. Hoewel verweerster heeft gewezen op onregelmatigheden in het ingediende werkstuk en onduidelijkheid over de totstandkoming van

bepaalde passages, blijkt uit de overgelegde informatie niet objectief dat bij de schriftelijke opdracht een niet toegestaan AI-hulpmiddel is gebruikt. Daarbij neemt het College in aanmerking dat alle betrokken studenten hebben verklaard dat appellant niet verantwoordelijk was voor het schrijven van het werkstuk. Verweerster heeft daarmee evenmin kunnen vaststellen dat appellant verwijtbaar heeft gehandeld. Het College overweegt in dat kader ten overvloede dat appellant hoewel hij verantwoordelijk is voor het groepswork en zich ervan dient te vergewissen of het gezamenlijk werk op de juiste wijze tot stand is gekomen, hij de tekst uit de schrijfpdracht op zichzelf niet alarmerend hoefde te achten nu er geen objectieve vaststelling van fraude heeft plaatsgevonden. Voor appellant bestonden immers niet meer mogelijkheden om het gebruik van AI te detecteren dan voor verweerster.

Voor zover verweerster betoogt dat ook sprake is van fraude doordat appellant zijn naam heeft gezet onder werk dat niet door hem is geschreven – hoewel dit niet aan de bestreden beslissing ten grondslag is gelegd – overweegt het College dat dit weliswaar onzorgvuldig kan zijn en kan betekenen dat niet aan de opdrachtcriteria is voldaan, maar dat dit onvoldoende is om fraude aan te nemen. Het gebruik van een AI-hulpmiddel is in dit geval niet aangetoond door verweerster. Een frauderapport of een andere concrete en objectieve onderbouwing daarvoor ontbreekt (zie ook de overweging hiervoor). Daarbij overweegt het College dat groepswork naar zijn aard zodanig is ingericht dat er binnen een opdracht onderdelen aanwezig kunnen zijn die niet door alle studenten zelf zijn geschreven. Dat appellant niet heeft meegeschreven aan het werkstuk en de poster voor zijn rekening heeft genomen, maakt niet dat het opnemen van zijn naam onder het schriftelijk werkstuk als fraude moet worden aangemerkt. Indien de examiner van mening was dat appellant onvoldoende aan de schrijfpdracht had bijgedragen, had het op de weg van de examiner gelegen om binnen het kader van die opdracht maatregelen te treffen, hetgeen niet is gebeurd. Bovendien heeft appellant, door verweerster onweersproken, gesteld dat hij wel een rol heeft gehad bij de schriftelijke opdracht doordat hij heeft meegelezen. Dit strookt met de verklaring van alle drie de studenten dat zij een taakverdeling hadden gemaakt. Voor het aannemen van fraude is meer vereist dan onzorgvuldig handelen of een gebrekkige afstemming binnen een groep.

Gelet op het voorgaande is niet buiten redelijke twijfel vastgesteld dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Het beroep is daarom gegrond en de bestreden beslissing wordt vernietigd.

Bovenstaande overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep gegrond, vernietigt de beslissing van verweerster van 4 juli 2025 en draagt verweerster op om binnen twee weken na de bekendmaking van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen over de fraudemelding met inachtneming van de overwegingen van het College.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 12 maart 2026, door prof. mr. P.J. Huisman, voorzitter, dr. J.R. Haanstra en mr. dr. B.J.M. Frederiks, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

Prof. mr. P.J. Huisman,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepsschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken.